DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Ebeveynlerin Ebeveynlik Tutumları ile Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişki

The Relationship Between Parenting Attitudes and Attachment Styles of Parents

Gülden ERDOĞAN, Öğretim Görevlisi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, guldenerdogan@nevsehir.edu.tr

Geliş tarihi - *Received:* 24 Mayıs 2025
Kabul tarihi - *Accepted*: 10 Ağustos 2025
Yayın tarihi - *Published*: 28 Ağustos 2025

Erdoğan, G. (2025). Ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile bağlanma stilleri arasındaki ilişki. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 3179-3204.
DOI. 10.51460/baebd.1705375

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Öz. Bireylerin bağlanma stilleri ebeveynlik tutumlarını etkileyen en önemli kavramlardan biridir. Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitimine devam eden çocuğu olan anne ve babaların ebeveynlik tutumlarıyla kendi bağlanma stilleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelindedir. Çalışma grubu; Nevşehir il merkezinde okul öncesi eğitimine devam eden çocuğu olan 432 ebeveynden oluşmaktadır. Araştırmada "Demografik Bilgi Formu", "Ebeveyn Tutum Ölçeği", "Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon analizi kullanılmıştır. "Demokratik Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki; "Kaçınan Bağlanma" arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiş; "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. "Otoriter Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki; "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiş; "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" ve "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiş; "Kaçınan Bağlanma" ile anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. "İzin Verici Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki; "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. "Kaygılı Kararsız Bağlanma" ile anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.
Anahtar Kelimeler: Bağlanma stilleri, Ebeveyn, Ebeveyn tutumları.

Abstract. Individuals' attachment styles are one of the most important concepts affecting their parenting attitudes. The aim of this study is to examine the relationship between the parenting attitudes of mothers and fathers who have children attending preschool education and their own attachment styles. This research uses the relational screening model, which is a quantitative research method. The study group consists of 432 parents who have children attending preschool education in the city center of Nevşehir. "Demographic Information Form", "Parental Attitude Scale", and "Three-Dimensional Attachment Styles Scale" were used to collect data in the research. Correlation analysis was used to determine the relationship between the scales. A positive and moderately significant relationship was found between "Democratic Attitude" and "Secure Attachment"; a negative and moderately significant relationship was found between "Avoidant Attachment"; no significant relationship was found between "Anxious Ambivalent Attachment". A weakly significant negative relationship was found between "Authoritarian Attitude" and "Secure Attachment"; a positive and moderately significant relationship was found between "Avoidant Attachment"; No significant relationship was found between "Anxious Ambivalent Attachment". A weakly significant positive relationship was found between "Overprotective Attitude" and "Secure Attachment" and "Anxious Ambivalent Attachment"; No significant relationship was found with "Avoidant Attachment". A weakly significant negative relationship was found between "Permissive Attitude" and "Secure Attachment"; A moderately significant positive relationship was found between "Avoidant Attachment". No significant relationship was found with "Anxious Ambivalent Attachment".
Keywords: Attachment styles, Parent, Parenting attitudes.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Extended Abstract

Introduction. The concept of parenting is not just the state of being a biological mother or father. Parenting includes biological and social processes (Özkan Kunduracı, 2021). Parenting is a very different type of relationship that includes the ability of the mother and father to develop a relationship beyond themselves, to be a person with different characteristics, to love, respect and understand, and to transfer culture, beliefs, traditions and customs (Heinowitz, 1995). Children can gain the experiences they need in line with their own development in consistent and emotional family environments where their social interactions are strong, their needs for trust and love are sufficiently met (Yavuzer, 2009). The attitudes of mothers and fathers towards their children group parents under certain parenting attitude headings. Demir and Şendil (2008) divide parenting attitudes into four groups as overprotective, democratic, permissive and authoritarian parenting attitudes in order to see parenting attitudes in more detail. It is seen that attachment behaviors that enable an individual to establish a bond and closeness to the object they are attached to continue throughout life (Bowlby, 1980). The establishment of attachment is the baby's self-design, the behavioral patterns displayed by the primary caregiver in the parental role towards the baby, the communication and interaction with the baby, and the internalization of all structures to which they show sympathy, thanks to the relationship between the mother and the baby (Bowlby, 1988). There are separate studies conducted in our country on parental attitudes and attachment styles. This research examines the relationship between parental attitudes of parents whose children continue preschool education and their own attachment styles. It is thought that this study will contribute to the literature by ensuring that parents act correctly when determining their attitudes, providing guidance on how the appropriate attitude for their children can be, and drawing attention to parental attitudes and attachment styles and conducting new studies on these issues.

Method. The purpose of this study is to examine the relationship between parenting attitudes and attachment styles of mothers and fathers of children attending preschool education. This study is a relational screening model of quantitative research methods. The study group of the research consists of 432 parents who have children attending pre-school education in the city center of Nevşehir. In order to collect data in the research, “Demographic Information Form”, “Parental Attitude Scale” and “Three-Dimensional Attachment Styles Scale” were used.

Results. When the demographic characteristics of the parents who participated in the study were examined; 65.3% of the participants were mothers and 34.7% were fathers. In terms of educational status, 16.9% of the participants have primary school, 24.5% have high school, 13.2% have an associate’s degree, and 45.4% have a bachelor's or higher degree. In the distribution of parents by age groups, 26.4% were 25-29 years old, 31.9% were 30-34 years old, 27.1% were 35-39 years old, and 14.6% were 40 years old or older. In terms of the number of children, 24.8% of the parents have one child, 47.5% have two children, 16.7% have three children, and 11.1% have four or more children.

According to the results of the analysis conducted to determine the relationship between the sub-dimensions of the “Parental Attitude” scale and the sub-dimensions of the “Attachment Styles” scale; a positive moderately significant relationship was found between “Democratic Attitude” and “Secure Attachment”. According to this result, it can be said that as the secure attachment levels of parents increase, their democratic attitude levels also increase. A negative moderately significant

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

relationship was found between “Democratic Attitude” and “Avoidant Attachment”. According to this result, it can be said that as the avoidant attachment levels of parents increase, their democratic attitude levels decrease. Finally, no significant relationship was found between “Democratic Attitude” and “Anxious Ambivalent Attachment”. A weak negative significant relationship was found between “Authoritarian Attitude” and “Secure Attachment”. According to this result, it can be said that as the secure attachment levels of parents increase, their authoritarian attitude levels decrease. A positive moderately significant relationship was found between “Authoritarian Attitude” and “Avoidant Attachment”. According to this result, it can be said that as the avoidant attachment levels of parents increase, their authoritarian attitude levels increase. Finally, no significant relationship was found between “Authoritarian Attitude” and “Anxious Ambivalent Attachment”. A weak positive significant relationship was found between “Overprotective Attitude” and “Secure Attachment”. According to this result, it can be said that as parents’ secure attachment levels increase, their overprotective attitude levels also increase. No significant relationship was found between “Overprotective Attitude” and “Avoidant Attachment”. Finally, a weak positive significant relationship was found between “Overprotective Attitude” and “Anxious Ambivalent Attachment”. According to this result, it can be said that as parents’ anxious/ambivalent attachment levels increase, their overprotective attitude levels also increase. A weak negative significant relationship was found between “Permissive Attitude” and “Secure Attachment”. According to this result, it can be said that as parents’ secure attachment levels increase, their permissive attitude levels decrease. A moderate positive significant relationship was found between “Permissive Attitude” and “Avoidant Attachment”. According to this result, it can be said that as parents’ avoidant attachment levels increase, their permissive attitude levels also increase. Finally, no significant relationship was found between “Permissive Attitude” and “Anxious Ambivalent Attachment”.

Discussion and Conclusion. There are studies in the literature examining the “Parental Attitudes” variable by Şahin Zeteroğlu (2014), the relationship between parental attitudes and in-group activity levels and multiple intelligence areas; Sop (2016), the relationship between parental attitudes and children's behavioral problems, school readiness and self-regulation skills; Görücü and Karakuş (2014), the effect of maternal attitudes on children's social problem-solving skills; Eke (2018), the relationship between children's social behaviors and parental attitudes; Özen Altınkaynak and Akman (2019), the effect of parents' attitudes on school compliance; Yıldızbaş and Şahin Sak (2020), the relationship between parents' attitudes and children's aggression orientations. In the literature examining the “Attachment Styles” variable in our study, Akdağ (2011) touched on the importance between parents' attachment style and adolescents' attachment styles; Bolattekin (2014) revealed that behavioral problems in children differ according to parents' attachment styles; Brenning and Braet (2013), the relationship between attachment styles and emotion regulation variables; Pascuzzo, Moss, and Cry (2015), the relationship between attachment and emotion regulation; Heim (2015), the relationship between adult attachment style and psychopathy; Kılıç and Kümbetlioğlu (2016), the relationship with attachment and communication skills; Troyer and Greitemeyer (2018), the relationship between adult attachment styles, emotion regulation strategies, negative affect, and empathy; Subaşı and Kazan (2020), the effect of early attachment styles on communication skills in adult life; Tulpar, Aktan, and Yardımcı (2020), the importance of the attachment relationship established with the caregiver on emotion regulation skills; Ardenghi et al. (2020), the relationship between adult attachment styles and empathy; Cricchio et al. (2022), the role of attachment styles in the relationship between empathy and

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

aggression. However, the number of studies examining the “Parental Attitudes” and “Attachment Styles” variables together is limited. The originality of the study also comes from here.

Erdoğan, G. (2025). Ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile bağlanma stilleri arasındaki ilişki. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 16(2), 3179-3204.
DOI. 10.51460/baebd.1705375

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Giriş

Ebeveynlik kavramı sadece biyolojik anne ya da baba olma durumu değildir. Ebeveynlik biyolojik ve sosyal süreçleri içerisinde barındırmaktadır (Özkan Kunduracı, 2021). Ebeveynlik; annenin ve babanın kendisinden öte bir ilişki geliştirebilme, farklı özelliklere sahip bir insan olma, sevme, saygı duyma ve anlayışlı olma, kültür, inanç, gelenek ve görenekleri aktarabilme özelliklerini içerisinde barındıran oldukça farklı bir ilişki biçimidir (Heinowitz, 1995). Çocuklar kendi gelişimlerine uygun ihtiyaç duydukları tecrübeleri; toplumsal etkileşimlerinin güçlü olduğu, güven ve sevgi gereksinimlerinin yeterli miktarda karşılandığı, tutarlı ve duygusal aile ortamlarında kazanabilmektedirler (Yavuzer, 2009). Anne ve babaların çocuklarına karşı göstermiş oldukları tutumlar ebeveynleri belli ebeveynlik tutumları başlıkları altında gruplandırmaktadır. Demir ve Şendil (2008), ebeveynlik tutumlarının daha ayrıntılı görülebilmesi için ebeveynlik tutumlarını aşırı koruyucu, demokratik, izin verici ve otoriter ebeveyn tutumları şeklinde dört gruba ayırmaktadır.

Ebeveynlik tutumları

Aşırı koruyucu ebeveyn tutumunda; ebeveynlerin sürekli olarak müdahale davranışında bulunması sebebiyle çocuğun yaşı ilerlese bile kendi kararlarını verme konusunda yeterli olabileceğine inanılmamaktadır. Bu tutumu benimseyen aileler çocukları için her türlü fedakarlığı zorunlu olarak yapmaları gerektiğini düşünmekte ve çocuklarının da yapılan fedakarlıklara karşı şükran duymaları beklentisi içerisindedirler (Kulaksızoğlu, 2011). Türkiye'de anne ve babaların aşırı koruyucu özellikleri hakkında yapılan bir araştırmada; annelerin bu özelliklerinin babalarınkinden daha fazla olduğu görülmüş ve bu durumun toplumun annelere biçmiş olduğu rolde kültürel beklentilerden kaynaklandığı ifade edilmektedir (Çağdaş ve Seçer, 2010). Bu tutum ile yetiştirilen çocukların kendilerine güvenleri gelişemediği için yetişkinlik dönemlerinde üstlenmeleri gereken sorumlulukları da devamlı ailelerine bırakma eğilimi gösteren, mantıksız kavgalar çıkaran, kendi ihtiyaçlarına sahip çıkamayan, çok çabuk mutsuz olan ve bağımlı bireyler haline gelebildikleri görülmektedir (Kaya, 2020). Çocuklar yetişkin olduklarında; bağımlı, kendi sorumluluklarını alamayan, kararsız, psikolojik, duygusal ve sosyal anlamda çeşitli problemler yaşayan kişiler haline gelebilmektedirler (Çağdaş ve Seçer, 2010; Poyraz, 2007; Şanlı, 2007). Bu tutumla yetiştirilen çocukların; girişimci olmayan, özgüvensiz, korkak, sosyal ilişki kurmada pasif rol alan, utangaç, çoğunlukla destek bekleyen bir pozisyonda yer aldıkları ve bazı becerilerde yavaş gelişim gösterdikleri, iç görü kazanamadıkları, olgunlaşamadıkları görülmektedir (Demir ve Şendil, 2008). Bu çocuklar; yaşadıkları olaylara seyirci olarak kalmakta, karar vermede zorlanmakta, hedeflerine ulaşma konusunda çevresinin desteğine ihtiyaç duymakta ayrıca kendi sorunlarını başkalarının çözüm bulmasını da alışkanlık haline getirebilmektedir (Alisinanoğlu, 2003). Ayrıca bu çocuklar yaşamlarındaki olaylarda kendilerine değil başkalarına sorumluluk yüklemektedirler. Bu bağımlılıklarını ileriki yaşamlarında da sürdürebilmekte ve eşlerinden de bu beklenti içerisinde olabilmektedirler (Yavuzer, 2004).

Demokratik ebeveyn tutumu; çocuklara gelişim özelliklerine uygun olarak karar verme yetkisinin sunulduğu, güven aşılayan, kararlı, tutarlı, düşüncelerine değer verilen yaklaşımların sergilendiği bir tutumdur (Yeniacun, 2018). Bu ebeveyn tutumu; sıcak ve esnek olması sebebiyle çocuğun zihinsel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişimin desteklenmesinde en fazla yarar sağlayan ebeveyn tutumudur (Dursun, 2010). Demokratik tutumu benimsemiş olan aileler; çocuklarına küçük

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

yaşlardan başlayarak belirli sınırlar içerisinde özgürlükler sunmakta, kendisiyle ilgili konularda karar verme fırsatı vermekte, özgür bir kişilik oluşturmalarına, dışadönük, aktif, girişimci ve lider niteliklerini barındırmalarına, çevrelerindeki insanlarla etkili bağlantılar kurmalarına fırsat tanıyan bireyler yetişmesine imkân tanımaktadır (Yavuzer, 2008). Bu tutumun vazgeçilmez özelliklerinden birisi de çocuğun yaşı fark etmeksizin bir birey olarak kabul edilmesidir (İnan Kızıltepe vd., 2013). Demokratik aile ortamında büyüyen çocuklar; genellikle yüksek sosyal becerilere sahip, çevreye duyarlı, yardımsever, özgüvenli ve sorumluluk sahibi bireylerdir (Aydoğdu ve Dilekmen, 2016; Taner Derman ve Başal, 2013). Bu ortamda büyüyen çocukların ebeveynlerinin değerlerini içselleştirip çevrelerine karşı uyumlu ve olumlu gelişim gösterdikleri ayrıca hem sosyal hem de duygusal gelişim içerisinde bulunan duygu düzenleme başarılarının daha yüksek olduğu görülmektedir (Sak vd., 2015). Ebeveyni demokratik tutumu benimseyen çocuklar; hem kendilerine hem de çevrelerine saygılı, özgüven sahibi, sınırlarını bilen, empati düzeyi yüksek, hoşgörülü, güçlü arkadaşlık ilişkilerine sahip, topluma karşı uyumlu bireyler olarak yetiştirilmektedirler (Bolattekin, 2014).

İzin verici ebeveyn tutumu; ebeveynlerin çocuklarına karşı kabul edici yaklaşımları aşırı düzeyde sergiledikleri, çocuk üzerindeki kontrolün düşük olduğu bir ebeveynlik tutumu şeklidir (Ünlü, 2020). Sergilenen bu ebeveynlik tutumu ihmal boyutlarına erişebilecek düzeyde hoşgörüye yol açabilmektedir (Alabay, 2017). İzin verici ebeveynlik tutumu çocukların ilerleyen yaşlarında toplum kurallarına uyma ya da topluma uyum konusunda problemler yaşamalarına neden olmaktadır (Kaya, 2020). İzin verici tutum ile büyüyen çocuklar, karşılaştıkları her ortamda aynı rahatlığı bulamamaları sebebiyle tedirginlikler ve huzursuzluklar yaşayabilmektedirler (Aydoğdu ve Dilekmen, 2016). Bu tutum ile yetiştirilen çocukların zayıf dürtü kontrolleri, olumsuz benlik algıları ve düşük akademik başarılara sahip oldukları görülmektedir (Demir ve Şendil, 2008).

Otoriter ebeveyn tutumuna sahip ebeveynler, çocuklarından kusursuz davranışlar sergilemesi beklentisinde olmakta ayrıca mükemmeliyetçilik düşüncesinden kaynaklı olarak beklenmedik bir davranış gösteren çocukları cezalandırmaktadırlar (Ünlü, 2020). Çocuklarından emirlerine uymasını ve tartışılmadan yerine getirilmesini talep etmektedirler (Alabay, 2017). Bu tutum ile çocuğunu yetiştiren anne ve babalar, çocuklarına yönelik katı kurallar belirlemekte ve bu katı kurallara uyulmadığı zaman da sürece ceza eşlik edebilmektedir. Bu tutum içerisinde büyütülen çocuklar; otoriteye boyun eğen, korkak ancak otorite ortadan kalktığında başkaldıran ve saldırgan davranışlar sergileyen kişiler olabilirler (Aydoğdu ve Dilekmen, 2016). Bu tutumun benimsendiği ortamda yetişen çocukların, ebeveynlerinin kendilerini sevmediklerine yönelik düşünceler geliştirebilmeleri nedeniyle akademik açıdan başarısız oldukları ve okul içerisinde saldırgan davranışlar sergileme eğiliminde oldukları fark edilmiştir (Taner Derman ve Başal, 2013). Gerçekleştirilen araştırmalarda samimi ve içten davranışlar barındırmayan otoriter tutumlu çocukların; kişilik ve yetenek geliştirme imkanını azalttığı, kişiliklerin olumsuz etkilendiği ve kaygı düzeylerinde artışa neden olduğu belirtilmektedir (Ulusoy, Demir ve Baran, 2005). Otoriter tutumu benimseyen bireyler duygusal anlamda katı davranışlar sergilemekte ve esnek düşünce yapısına sahip olamamaktadır (Kulaksızoğlu, 2011). Anne ve babaların disiplin yaklaşımlarının katı olarak nitelendirildiği otoriter tutum ile yetiştirilen çocukların kaygı seviyesinin yüksek, özsaygılarının düşük ve uyum problemi yaşama ihtimallerinin yüksek olabileceği görülmektedir (Sak vd., 2015). Bu tutumu benimsemiş olan ebeveynler, çocukları ebeveynlerinin karar verdikleri kalıbın dışına çıktığı zaman çocuğa hemen uyarıda bulunmakta hatta bu uyarı durumları fiziksel

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

cezalarda barındırabilmektedir (Santrock, 2021; Yörükoğlu, 2004). Bu tutumu benimseyen ebeveynlerin çocuklarına karşı tepkileri yargılayıcı ve soğuk olmaktadır (Bolattekin, 2014).

Güncel araştırmalar, bu ebeveynlik stillerinin çocukların benlik algısı, öz düzenleme becerileri, sosyal ilişkileri ve akademik başarıları üzerinde önemli etkileri olduğunu ortaya koymaktadır (Pinquart, 2017a). Demokratik ebeveynlik hem yüksek düzeyde destekleyicilik hem de yeterli düzeyde denetim içerdiğinden çocuklarda öz güven, duygusal denge ve sosyal yeterlilik gelişimini destekler (Yaffe, 2020). Otoriter ebeveynlik, yüksek denetim ve düşük duygusal tepki ile karakterize edilir. Bu durum çocuklarda kaygı, düşük özsaygı ve dışa vurumcu davranışlarla ilişkilendirilmiştir (Garaigordobil ve Navarro, 2022). İzin verici ebeveynlik ise çocuğa duyarlılık gösterilmesine rağmen sınır koymada yetersiz kalınmasıyla öne çıkar, bu da çocukların sorumluluk alma ve öz düzenleme becerilerinde zayıflıklar yaratabilmektedir (Zhang ve Wang, 2023). İhmal edici veya aşırı koruyucu tutumlar hem düşük duyarlılık hem de düşük kontrol düzeyini içermekte olup çocukların duygusal ihmal yaşamasına ya da özerklik gelişiminde sorunlar yaşamasına neden olabilmektedir (Pinquart, 2017b).Bu dört temel stilin her biri, ebeveynin çocukla kurduğu ilişkinin niteliğini şekillendirmekte ve çocuğun gelişimsel yönelimlerini büyük ölçüde etkilemektedir. Dolayısıyla çağdaş ebeveynlik araştırmaları, özellikle demokratik tutumun çocuk gelişimi açısından en işlevsel yaklaşım olduğunu vurgulamaktadır (Salavera, Urbón, Usán, ve Antoñanzas, 2024).

Bağlanma stilleri

Bağlanma bireylerin sosyal ilişkilerini ve iletişimlerini etkileyen en önemli kavramlardan biridir. Çocukluk döneminde çocuğun bağlanma biçimi ilerleyen yaşantı sürecinde önemli bir yere sahip olup geçmiş yaşantıları ile doğrudan etkilenmektedir (Farias et al., 2020). Bireyin bağ kurduğu nesneye bağ ve yakınlık kurmasını sağlayan bağlanma davranışlarının ömür boyu sürdüğü görülmektedir (Bowlby, 1980). Bağlanmanın gerçekleşmesi; anne ile bebek arasındaki ilişki sayesinde bebeğin benlik tasarımı, ebeveyn rolündeki birincil bakıcının bebeğe karşı sergilediği davranış kalıpları ve bebekle iletişim kurup, etkileşime girmesi ayrıca sempati gösterdiği bütün yapıların içselleştirilmesidir (Bowlby, 1988). Ainsworth'un "Yabancı Ortam Deneyi"nde, bebeğin nasıl tepki verdiğine bakılarak, bebekler bakım verenine güvenli ya da güvensiz bağlanmış (üç yoldan biri) olarak nitelendirilmektedir (Santrock, 2021).

Güvenli bağlanma stili, diğer bağlanma stillerine göre daha az riskli bir durum olarak kabul edilir. Güvenli bağlanma stiline sahip olan bireylerin, daha sağlıklı ve daha tatmin edici ilişkilere sahip olduklarını göstermektedir (Simpson ve Overall, 2014).

Kaygılı bağlanma stili, kişinin ilişkilerindeki kaygı düzeyini artırabilir. Kaygılı bağlanma stiline sahip bireylerin, diğer insanlarla ilişkilerinde daha endişeli ve kıskanç davranışlar sergilediği görülmektedir (Ein-Dor ve Hirschberger, 2016).

Kaygılı-kaçınan bağlanma stiline sahip olan bireyler, yakın ilişkilerden kaçınma eğilimindedirler. Bu bağlanma stili, diğer insanlarla ilişkilerde daha az bağımlı olmayı tercih eden kişilerde daha yaygındır (Fraley vd., 2011).

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Yetişkinlik döneminde bağlanma stilleri, erken çocukluk dönemindeki bağlanma stillerine benzerlik göstermektedir. Bağlanma kuramı, John Bowlby tarafından geliştirilmiştir ve yetişkinlerde bağlanma stilleri üzerine yapılan araştırmalar hala devam etmektedir (Fraley, 2019). Bağlanma araştırmaları, bağlanma stillerine mizacın katkısını vurgulamama eğiliminde olsa da Bowlby çocukların önceden var olan mizaç farklılıkları olabileceğini ve bağlanma deneyimlerinin bu farklılıkları benimseyeceği, bunlarla etkileşime gireceğini veya üstesinden geleceğini ifade etmiştir. Bu doğrultuda, bazı araştırmacılar, yetişkin bağlanmasını keşfetmek için kendi kendine uygulanan anketler kullanılarak yürütülen çalışmalarda kişilik özelliklerinin ve bağlanma stillerinin genetikle belirli bir dereceye kadar örtüştüğünü tanımlamıştır (Erkoreka vd., 2021). Güvenli bağlanma stiline sahip bireyler, romantik ilişkilerinde eşlerinin ihtiyaçlarını anlayarak uygun şekilde yanıt verme becerisini geliştirirler. Bu bireyler, ilişkilerinde dürüst ve açık iletişim kurarak, partnerleriyle birbirlerine güven duyarak ilişkilerini sürdürebilirler. Ayrıca, güvenli bağlanma stiline sahip bireyler, hayatlarında yaşadıkları stresli durumlarla daha iyi başa çıkabilirler (Mikulincer ve Shaver, 2016). Kaygılı bağlanma stiline sahip bireyler ise, romantik ilişkilerinde partnerlerinin sevgi ve ilgisini sürekli olarak arayabilirler. Bu bireyler, ilişkilerinde kıskançlık ve kaygı duyguları yaşayabilirler. Ayrıca, kaygılı bağlanma stiline sahip bireyler, hayatlarında yaşadıkları stresli durumlarla başa çıkmakta zorlanabilirler (Simpson ve Overall, 2014).

Ebeveyn tutumlarını etkileyen faktörlerin arasında ebeveynin eğitim seviyesi ve yaşı, içinde bulunduğu sosyoekonomik ve sosyokültürel ortamlar, ebeveynlerin anne ve baba olmaya dair hazırbulunuşlukları, eşler arasındaki iletişim ve evlilik ilişkilerindeki tatminleri alabilmektedir (Aydoğdu ve Dilekmen, 2016). Bireylerin bağlanma stilleri ebeveynlik tutumlarını etkileyen en önemli kavramlardan biridir.

Araştırmanın amacı

Ülkemizde ebeveyn tutumları ve bağlanma stilleri hakkında birbirinden ayrı gerçekleştirilen çalışmalar yer almaktadır. Bu çalışmanın; ebeveynlerin tutum belirlerken doğru bir şekilde davranması, çocukları için uygun tutumun nasıl olabileceği konusunda rehberlik edebilmesi, ebeveyn tutumları ile bağlanma stillerine dikkat çekerek bu konular hakkında yeni çalışmalar gerçekleştirilmesi ile alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırma, çocuğu okul öncesi eğitimine devam eden ebeveynlerin ebeveynlik tutumları ile kendi bağlanma stilleri arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Bu hedef doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi; "Okul öncesi eğitimine devam eden çocukların ebeveynlerinin ebeveynlik tutumları ile kendi bağlanma stilleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" şeklinde belirlenmiştir. Ebeveyn tutumları ve bağlanma stillerinin demografik özelliklere göre incelenmesi de alt problem durumları olarak belirlenmiştir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın; deseni, evren ve örneklemi, veri toplama araçları ve veri analizi yer almaktadır.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Araştırmanın deseni

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelindedir. Bir konu ya da olay ile ilgili katılımcıların ilgi, görüş, tutum, beceri, yetenek vb. özelliklerinin tespit edildiği genellikle diğer araştırmalarla kıyaslandığında daha büyük sayıdaki örneklem gruplarına ulaşılan araştırmalar tarama araştırmaları şeklinde tanımlanmaktadır. Ayrıca genellikle tarama araştırmaları araştırma konusunun anlık durumunun fotoğrafını çekip bir betimleme yapma amacıyla da gerçekleştirilmektedir (Büyüköztürk vd., 2024).

Evren ve örneklem

Araştırmanın örneklemini; Nevşehir il merkezinde okul öncesi eğitimine devam eden çocuğu olan anne ve babalardan oluşmaktadır. Örnekleme modeli olarak uygun örnekleme kullanılmıştır. Uygun örnekleme; araştırmacının kolayca ulaşabileceği bir örneklemden verilerin toplanmasıdır (Büyüköztürk vd., 2024). Araştırmada bu örnekleme modeli kullanılarak 432 ebeveyne ulaşılmıştır.

Tablo 1.
Araştırmaya Katılan Ebeveynlere Ait Demografik Özelliklerin Dağılımları

Demografik Özellikler	**n**	**%**
Ebeveyn		
Anne	282	65,3
Baba	150	34,7
Eğitim Durumu		
İlköğretim	73	16,9
Lise	106	24,5
Ön Lisans	57	13,2
Lisans ve Üstü	196	45,4
Yaş		
25-29	114	26,4
30-34	138	31,9
35-39	117	27,1
40 ve üzeri	63	14,6
Çocuk Sayısı		
Tek Çocuk	107	24,8
2	205	47,5
3	72	16,7
4 ve Üzeri	48	11,1
Toplam	432	100,0

Tablo 1'de araştırmaya katılan ebeveynlerin demografik özellikleri görülmektedir. Katılımcıların %65,3'ünü anneler, %34,7'sini babalar oluşturmaktadır. Eğitim durumları açısından; katılımcıların %16,9'u ilköğretim, %24,5'i lise, %13,2'si ön lisans, %45,4'ü ise lisans ve üzeri eğitim seviyesine sahiptir. Ebeveynlerin yaş gruplarına göre dağılımında; %26,4'ü 25-29 yaş, %31,9'u 30-34 yaş, %27,1'i 35-39 yaş ve %14,6'sı 40 yaş ve üzerindedir. Çocuk sayısı bakımından; ebeveynlerin %24,8'i tek çocuk sahibiyken, %47,5'i iki çocuk, %16,7'si üç çocuk, %11,1'i ise dört ve üzeri çocuğa sahiptir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Veri toplama araçları

Araştırma verilerinin toplanması amacı ile çalışma grubunun demografik özelliklerine ulaşmak için "Demografik Bilgi Formu", ebeveynlerin tutumlarını belirleyebilmek amacıyla "Ebeveyn Tutum Ölçeği", ebeveynlerin bağlanma stillerini tespit edebilmek amacıyla "Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği" nden yararlanılmıştır.

Demografik bilgi formu

Araştırmada yer alan katılımcıların; cinsiyetini, yaşını, öğrenim durumunu ve çocuğun kardeş sayısı sorularını içermektedir.

Ebeveyn Tutum Ölçeği

Anne ve babaların çocuklarına yönelik tutumlarına karar verebilmek amacıyla Karabulut Demir ve Şendil'in (2008) geliştirmiş olduğu Ebeveyn Tutum Ölçeği'nden (ETÖ) yararlanılmıştır. Bu ölçek ebeveynlerin, iki ile altı yaş aralığında çocuklarına yönelik sergiledikleri tutumlarını belirleyebilmek için kullanılmaktadır. Ölçek; demokratik tutumda 17 madde, otoriter tutumda 11 madde, aşırı koruyucu ve izin verici tutumlarda 9'ar madde olmak üzere 4 alt boyut ve 46 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte "2. Çocuğumun kendine özgü bir bakış açısı olduğunu kabul ederim." gibi maddeler bulunmaktadır. Ölçek soruları anne babalar tarafından cevaplanmaktadır. Ölçek 5'li likerttir. Ölçek maddeleri, ebeveynlerin çocuklarına sergiledikleri davranışlarını biçimlendirme şekillerine ve davranışlarının sıklık oranlarına göre farklılık gösteren seçeneklere yer vermektedir ("Her zaman böyledir"-5; "Çoğunlukla böyledir"-4; "Bazen böyledir"-3; "Nadiren böyledir"-2 ve "Hiçbir zaman böyle değildir"-1). Maddelerde yer verilen seçenekler sayesinde anne ve babaların davranış biçimlerini hangi sıklıkla kullandıklarını belirtme imkanı sağlamaktadır. Her boyut içerisinde ulaşılan puanlar kendi aralarında hesaplanarak, her boyuta belirli bir puan elde edilmiştir. Herhangi bir boyutta yüksek puan almış olmak ebeveynin tutumunun bu olduğu anlamına gelmektedir. Bu çalışma için ölçeğin alt boyutların cronbach alfa güvenirlik katsayıları; Demokratik Tutum 0,877, Otoriter Tutum 0,832, Aşırı Koruyucu Tutum 0,726 ve İzin Verici Tutum 0,847 şeklindedir. Ölçekte "2. Çocuğumun kendine özgü bir bakış açısı olduğunu kabul ederim." şeklinde 46 madde bulunmaktadır.

Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği

Ebeveynlerin bağlanma stillerini belirleyebilmek için "Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği"'nden faydanılmıştır (Erzen, 2016). Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği; kaçınan, güvenli ve kaygılı-kaygısız bağlanma olmak üzere 3 alt boyuttan; kaçınan 7, güvenli 5, kaygılı-kararsız 6 toplamda ise 18 sorudan meydana gelmektedir. Ölçekte "10. Kendimi mutlu bir insan olarak tanımlıyorum." benzeri maddeler yer almaktadır. Alt boyutların iç tutarlılık analizi kaçınma boyutunda 0,82, güven boyutunda 0,78 ve kaygılı-kararsız boyutunda ise 0,77'dir. Ölçeğin genel Cronbach Alfa değeri 0,86'dır. Ölçek maddeleri 5'li Likert şeklinde derecelendirilmektedir (5=kesinlikle katılıyorum, 1=kesinlikle katılmıyorum). Ölçek maddeleri arasında ters madde bulunmamaktadır. Erzen (2016), ölçeğin tüm yaş gruplarına uygulanabilir olduğunu ifade etmiş bunun gerekçesi olarak da bağlanma stilinin erken yaşlarda oluştuğu ve ömür boyu devam ettiği düşüncesidir. Ölçekte sadece güvenli bağlanma alt boyutunda

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

olumlu yönler değerlendirilmektedir. Diğer iki alt boyutta ise olumsuz özellikler değerlendirilmektedir (Erzen, 2016). Bu araştırma için ölçek alt boyutlarının cronbach alfa güvenirlik katsayıları şu şekildedir; Güvenli Bağlanma 0,755, Kaçınan Bağlanma 0,895 ve Kaygılı-Kararsız Bağlanma 0,829.

Verilerin analizi

Bu araştırmanın verileri SPSS 23 paket programı ile değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde gerekli istatistiksel yöntemin belirlenebilmesi için verilerin normal dağılımı incelenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Skewness (Çarpıklık) ve Kurtosis (Basıklık) değerleri incelenmiştir. Bu değerlerin -1,5 ile +1,5 aralığında olması durumunda verinin normal dağıldığı kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Analiz sonucu incelendiğinde her iki ölçeğinde alt boyutlarının çarpıklık ve basıklık değerlerinin -1,5 ile +1,5 arasında olduğu ve normal dağılım gösterdikleri kabul edilmiştir. Bu sonuca göre; ikili grupla bağımsız gruplar t testi, üç ve üzeri gruplar tek yönlü varyans (ANOVA) analizi, ölçekler arasındaki ilişkinin belirlenmesi için Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Uygulama süreci

Araştırmanın gerçekleştirilmesi için öncelikle Etik Kurul izni alınmış ve X Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 01.11.2024 tarih oturum 10 ve karar sayısı 2024.10.278 ile onay verilmiştir. Daha sonra, katılımcılardan veri toplayabilmek için X İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden 19.11.2024 tarihinde izin alınmıştır. Gerekli izinlerin ardından araştırmacı verileri toplamıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgular ile bu bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır.

Tablo 2.
Araştırmada Kullanılan Ölçeklerden Elde Edilen Minimum, Maksimum, Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Min.	Max.	Ort.	Std. Sapma	Ölçeğin Puan Aralığı
Demokratik Tutum	44	85	72,18	7,955	17-85
Otoriter Tutum	11	38	20,89	5,530	11-55
Aşırı Koruyucu Tutum	14	45	32,29	5,402	9-45
İzin Verici Tutum	9	41	21,42	6,350	9-45
Güvenli Bağlanma	13	25	20,50	2,359	5-25
Kaçınan Bağlanma	7	35	17,16	6,523	7-35
Kaygılı Kararsız Bağlanma	6	27	14,34	4,496	6-30

Tablo 2'de araştırmaya katılanların ölçeklerden aldıkları minimum, maksimum, ortalama puanlar ile standart sapma değerleri verilmiştir. "Demokratik Tutum" puan ortalamasının (72,18±7,955) yüksek düzeyde, "Otoriter Tutum" puan ortalamasının (20,89±5,530) düşük düzeyde,

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

"Aşırı Koruyucu Tutum" puan ortalamasının (32,29±5,402) orta düzeyde ve "İzin Verici Tutum" puan ortalamasının (21,42±6,350) düşük düzeyde olduğu söylenebilir. "Güvenli Bağlanma" puan ortalamasının (20,50±2,359) yüksek düzeyde, "Kaçınan Bağlanma" puan ortalamasının (17,16±6,523) orta düzeyde ve "Kaygılı Kararsız Bağlanma" puan ortalamasının (14,34±4,496) orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Tablo 3.
Araştırmaya Katılan Ebeveynlerin Demografik Özelliklerine Göre Ebeveynlik Tutumu Alt Boyutlarından Aldıkları Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=432)

Değişkenler	**n**	**Demokratik**	**Otoriter**	**Aşırı Koruyucu**	**İzin Verici**
		X±SS	**X±SS**	**X±SS**	**X±SS**
Ebeveyn					
Anne	282	73,95±6,646	19,30±4,854	32,76±5,560	18,91±4,814
Baba	150	68,85±9,092	23,88±5,499	31,42±4,993	26,14±6,209
TEST		t=6,063 p=,000**	t=-8,913 p=,000**	t=2,467 p=,014*	t=-12,418 p=,000**
Eğitim Durumu					
(1) İlköğretim	73	72,23±7,229	19,30±5,035	34,58±5,485	18,93±4,715
(2) Lise	106	73,72±7,330	18,34±4,461	33,19±5,605	18,95±5,089
(3) Ön Lisans	57	73,02±9,232	20,65±5,823	31,19±5,820	18,95±5,135
(4) Lisans ve Üzeri	196	71,09±8,030	22,93±5,396	31,28±4,794	24,40±6,562
TEST		F=2,787 p=,040* 2>4	F=21,001 p=,000** 4>1 4>2	F=8,856 p=,000** 1>3 1>4 2>4	F=32,004 p=,000** 4>1 4>2 4>3
Yaş					
(1) 25-29	114	74,39±6,744	18,61±4,709	33,45±6,049	19,23±6,376
(2) 30-34	138	72,44±8,142	21,54±5,698	31,99±5,527	21,59±5,592
(3) 35-39	117	70,00±7,851	22,32±5,178	32,41±4,245	23,40±6,637
(4) 40 ve üzeri	63	71,67±8,764	20,94±5,992	30,65±5,436	21,33±6,193
TEST		F=6,230 p=,000** 1>3	F=10,375 p=,000** 2>1 3>1 4>1	F=3,914 p=,009* 1>4	F=8,818 p=,000** 2>1 3>1
Çocuk Sayısı					
(1) Tek Çocuk	107	74,28±6,757	19,54±4,928	32,58±5,274	22,09±6,454
(2) 2	205	71,22±8,283	22,20±5,710	31,56±5,050	22,45±6,487
(3) 3	72	72,03±8,388	20,54±5,410	32,93±5,863	19,19±5,479
(4) 4 ve Üzeri	48	71,83±7,683	18,83±4,887	33,85±6,049	18,85±5,275
TEST		F=3,575 p=,014* 1>2	F=8,672 p=,000** 2>1 2>4	F=3,087 p=,027* 4>2	F=8,142 p=,000** 1>3 1>4 2>3 2>4

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 3'te katılımcıların demografik özelliklerine göre "Ebeveynlik Tutum" ölçeği alt boyutlarının puan ortalamalarının karşılaştırılmasına yönelik yapılan analiz sonuçları verilmiştir.

"Demokratik Tutum" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=6,063; p<0.001), eğitim durumu (F=2,787; p<0.05), yaş (F=6,230; p<0.001) ve çocuk sayısı (F=3,575; p<0.05) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Anlamlı farklılıklar, annelerin demokratik tutum düzeylerinin babaların düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksek olduğudur. Lise mezunu ebeveynlerin demokratik tutum düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin demokratik tutum düzeyleri yaşı 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak tek çocuk sahibi ebeveynlerin demokratik tutum düzeyleri iki çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"Otoriter Tutum" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=-8,913; p<0.001), eğitim durumu (F=21,001; p<0.001), yaş (F=10,375; p<0.001) ve çocuk sayısı (F=8,672; p<0.05) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre, babaların otoriter tutum düzeyleri annelerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri ilköğretim ve lise mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri diğer gruplardaki ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha düşüktür. Son olarak iki çocuk sahibi ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri tek çocuk ve 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"Aşırı Koruyucu" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=2,467; p<0.05), eğitim durumu (F=8,856; p<0.001), yaş (F=3,914; p<0.05) ve çocuk sayısı (F=3,087; p<0.05) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre, annelerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri babaların düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. İlköğretim mezunu ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri ön lisans ve lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca lise mezunu ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri yaşı 40 ve üzeri olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri iki çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"İzin Verici" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=-12,418; p<0.001), eğitim durumu (F=32,004; p<0.001), yaş (F=8,818; p<0.001) ve çocuk sayısı (F=8,142; p<0.001) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre, babaların izin verici tutum düzeyleri annelerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri ilköğretim, lise ve ön lisans mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri yaşı 30-34 ve 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha düşüktür. Son olarak tek çocuk sahibi ve 2 çocuk sahibi ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri 3 çocuk ve 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 4.
Araştırmaya Katılan Ebeveynlerin Demografik Özelliklerine Göre Bağlanma Stilleri Alt Boyutlarından Aldıkları Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=432)

Değişkenler	**n**	**Güvenli Bağlanma**	**Kaçınan Bağlanma**	**Kaygılı/Kararsız Bağlanma**
		X±SS	**X±SS**	**X±SS**
Ebeveyn				
Anne	282	20,67±2,489	14,90±4,794	14,76±4,441
Baba	150	20,17±2,062	21,41±7,201	13,53±4,505
TEST		t=2,215 p=,027*	t=-9,964 p=,000**	t=2,725 p=,007*
Eğitim Durumu				
(1) İlköğretim	73	19,99±2,664	15,38±4,232	16,03±3,884
(2) Lise	106	20,82±2,578	16,13±5,058	15,32±5,042
(3) Ön Lisans	57	20,70±2,087	15,91±6,709	13,53±4,188
(4) Lisans ve Üzeri	196	20,45±2,163	18,74±7,482	13,41±4,211
TEST		F=1,985 p=,116	F=7,566 p=,000** 4>1 4>2 4>3	F=9,014 p=,000** 1>3 1>4 2>4
Yaş				
(1) 25-29	114	20,82±2,332	16,21±5,859	15,47±4,832
(2) 30-34	138	20,54±2,435	16,59±6,879	13,95±4,598
(3) 35-39	117	20,17±2,298	19,25±6,662	13,91±4,165
(4) 40 ve üzeri	63	20,43±2,319	16,25±5,845	13,92±3,944
TEST		F=1,514 p=,210	F=5,736 p=,001** 3>1 3>2 3>4	F=3,364 p=,019* 1>2 1>3
Çocuk Sayısı				
(1) Tek Çocuk	107	20,48±2,420	17,05±6,252	14,45±4,377
(2) 2	205	20,58±2,185	18,32±7,219	13,95±4,596
(3) 3	72	20,63±2,537	14,76±5,202	14,10±4,283
(4) 4 ve Üzeri	48	20,00±2,658	16,08±4,365	16,10±4,338
TEST		F=,868 p=,457	F=6,041 p=,000* 1>3 2>3 2>4	F=3,123 p=,026* 4>2

**p<0,001*p<0,05, t= Bağımsız Gruplar T Testi, F= Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

Tablo 4'te katılımcıların demografik özellikleri ile "Bağlanma Stilleri" ölçeği alt boyutlarının puan ortalamalarının karşılaştırılmasına ilişkin analiz sonuçları verilmiştir.

"Güvenli Bağlanma" alt boyutunda; sadece ebeveyn cinsiyeti (t=2,215; p<0.05) değişkeninde anne ve babalar arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ortaya çıkan anlamlı farklılığa göre,

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

annelerin güvenli bağlanma düzeyleri babaların düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ancak eğitim durumu (F=1,985; p>0.05), yaş (F=1,514; p>0.05) ve çocuk sayısı (F=0,868; p>0.05) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

"Kaçınan Bağlanma" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=-9,964; p<0.001), eğitim durumu (F=7,566; p<0.001), yaş (F=5,736; p<0.001) ve çocuk sayısı (F=6,041; p<0.001) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamlı farklılıklara göre, babaların kaçınan bağlanma düzeyleri annelerin düzeylerinden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri ilköğretim, lise ve ön lisans mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 35-39 arasında olan ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri diğer gruplardaki ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak tek çocuk sahibi ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri üç çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca iki çocuk sahibi ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri üç çocuk ve dört çocuk ve üzeri sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"Kaygılı/Kararsız Bağlanma" alt boyutunda; ebeveyn cinsiyeti (t=2,725; p<0.05), eğitim durumu (F=9,014; p<0.001), yaş (F=3,364; p<0.05) ve çocuk sayısı (F=3,123; p<0.05) değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ortaya çıkan anlamlı farklılıklara göre, annelerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri babaların düzeylerinden anlamlı düzeyde daha yüksektir. İlköğretim mezunu ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri ön lisans ve lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca lise mezunu ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri yaşı 30-34 ve 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri 2 çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

Tablo 5.
Çalışmada Kullanılan Ölçekler Arasındaki İlişkiye Yönelik Korelasyon Testi Sonuçları (n=432)

Ölçekler		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
(1) Demokratik Tutum	r p	1						
(2) Otoriter Tutum	r p	-,477 ,000**	1					
(3) Aşırı Koruyucu Tutum	r p	,304 ,000**	-,117 ,015*	1				
(4) İzin Verici Tutum	r p	-,162 ,001**	,440 ,000**	,048 ,324	1			
(5) Güvenli Bağlanma	r p	,349 ,000**	-,191 ,000**	,106 ,027*	-,112 ,020*	1		
(6) Kaçınan Bağlanma	r p	-,371 ,000**	,479 ,000**	,026 ,588	,506 ,000**	-,227 ,000**	1	
(7) Kaygılı Kararsız Bağlanma	r p	-,055 ,253	,091 ,059	,188 ,000**	-,090 ,062	-,250 ,000**	,153 ,001**	1

*p<.05, **p<.001, r= Pearson Korelasyon

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Tablo 5'te "Ebeveyn Tutum" ile "Bağlanma Stilleri" ölçeklerinin alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirleyebilme amacıyla gerçekleştirilen Pearson korelasyon analizi sonuçlarına yer verilmiştir. Bu analiz sonucuna göre; "Demokratik Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" alt boyutları arasında pozitif yönlü orta düzey anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=,349; p<.001]. Bu sonuca göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça demokratik tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. "Demokratik Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında negatif yönlü orta düzey anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=-,371; p<.001]. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça demokratik tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. Son olarak "Demokratik Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir [r=-,055; p>.05].

"Otoriter Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=-,191; p<.001]. Buna göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça otoriter tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. "Otoriter Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir [r=,479; p<.001]. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça otoriter tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Son olarak "Otoriter Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir [r=,091; p>.05].

"Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında pozitif yönlü zayıf düzey anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=,106; p<.05]. Buna göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeylerindeki artış ile aşırı koruyucu tutum düzeylerindeki artışın paralellik gösterdiği söylenebilir. "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" anlamlı ilişki tespit edilememiştir [r=,026; p>.05]. Son olarak "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında pozitif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=,188; p<.001]. Buna göre ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri arttıkça aşırı koruyucu tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir.

"İzin Verici Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=-,112; p<.001]. Buna göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça izin verici tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. "İzin Verici Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönlü orta düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir [r=,506; p<.001]. Buna göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça izin verici tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Son olarak "İzin Verici Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir [r=-,090; p>.05].

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Aşağıda "Ebeveynlik Tutum" ölçeği alt boyutlarının puan ortalamalarının katılımcıların demografik özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır.

"Demokratik Tutum" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenleri açısından gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın bulgularıyla paralel olarak; Bilge (2021) çalışmasında, annelerin babalara göre daha demokratik bir tutum sergilediği bulgusuna ulaşmıştır. Ünlü (2020) yapmış olduğu çalışmasında demokratik alt boyutunda çalışmayla paralel bulgulara ulaşmıştır. Annelerde demokratik tutumun sergilenme nedeninin ise gebelik ile

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

birlikte başlayan güvenli bağdan kaynaklandığı söylenebilir (Bilge, 2021). Lise mezunu ebeveynlerin demokratik tutum düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Eğitim düzeyleri ile ilgili yapılan farklı araştırmalarda yüksek eğitim düzeyinde olan ebeveynlerin demokratik tutumları daha fazla sergiledikleri sonucuna ulaşılmıştır (Bozaslan, Kaya ve Genç, 2012; Bronstein ve Zlotnik, 2008). Yaprak (2007) araştırmasında, anne ve babaların eğitim düzeyleri ile demokratik tutumu benimsemelerinin paralellik gösterdiğini belirtmiştir. Alisinaoğlu ve Ulutaş (2000) gerçekleştirdikleri çalışmalarında, ilkokul ve yüksekokul mezunu anne ve babaların karşı sergiledikleri tutumlarında farklılıkların olduğunu; anne ve babaların eğitim düzeyleri yükseldikçe çocuklarına yönelik davranışlarının daha demokratik oldukları ve çocuklarının gelişimleri konusunda daha fazla bilgiye sahip olmalarını desteklediğini belirtmişlerdir (Özyürek ve Tezel Şahin, 2005). Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin demokratik tutum düzeyleri yaşı 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Akyol (2021) araştırmasında, anne ve babaların tutumlarının yaş değişkeni ile anlamlı bir farklılık göstermediğine ulaşmışlardır. Aktürk (2015) çalışmasında, bir ve iki çocuğu olan annelerin üç çocuğu bulunan annelere göre daha demokratik tutumlu oldukları, aynı şekilde bir ve iki çocuğu olan annelerin üç çocuğu olan annelere göre daha otoriter tutum sergilediklerini belirtmişlerdir. Sak ve arkadaşları (2015), iki çocuklu ebeveynlerin dört ve üstü sayıda çocuğu olan ebeveynlere göre daha fazla demokratik tutum sergilediklerini ifade etmişlerdir.

"Otoriter Tutum" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ünlü (2020) çalışmasında, otoriter tutumu sergileyen annelerin babalardan anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Ancak bu bulgu ile çalışmanın bulguları paralellik göstermemektedir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri ilköğretim ve lise mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Araştırma bulgularıyla paralellik göstermeyen çalışmalar incelendiğinde; Bilge (2021), araştırmasında otoriter tutum alt boyutunun ortalama değerinde eğitim seviyesi değişkeninin istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yaratmadığını ifade etmiştir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri diğer gruplardaki ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha düşüktür. Araştırma bulgularıyla paralel olarak Gölcük (2014) araştırmasında; küçük yaşta anne olan kişilerin tutumlarının daha otoriter olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Araştırma bulgularıyla paralellik göstermeyen bir araştırma da Sever (2020), yaş değişkeninin "Otoriter Tutum" alt boyutunda istatistiksel açıdan anlamlı farklılık yaratmadığını belirtmiştir. Son olarak iki çocuk sahibi ebeveynlerin otoriter tutum düzeyleri tek çocuk ve 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Akbay Postoğlu (2020) çalışmasında, "Otoriter Tutum" alt boyutunda bir çocuğu olan anne ve babaların otoriterlik seviyelerinin dört ve üzeri çocuğu bulunan anne ve babalara göre daha az olduğunu belirtmiştir. Sak ve arkadaşları (2015) araştırmalarında; bir, iki ve üç çocuğa sahip olan ebeveynlerin otoriter tutumlarının dört ve daha fazla çocuğu olan anne ve babalarla karşılaştırıldığında anlamlı farklılık gösterdiğini tespit etmişlerdir. Bu farklılığın; dört ve üzeri çocuğu olan ebeveynlerin bir, iki ve üç çocuklu ebeveynlere göre daha otoriter bir tutuma sahip oldukları şeklinde olduğunu belirtmişlerdir.

"Aşırı Koruyucu" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenleri açısından gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırma bulgusuyla paralellik göstermeyen bir çalışmada Ünlü (2020), babaların aşırı koruyucu alt boyutta anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşmıştır. İlköğretim mezunu ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

ön lisans ve lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca lise mezunu ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Bilge (2021), koruyucu tutum alt boyutunun eğitim düzeyi ile istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Anne ve babaların lisans mezunu olanların koruyucu tutum alt boyutu değerinin, ilköğretim ve lise mezunu olanlara göre düşük olduğunu belirlemiştir. Erşahin (2019) araştırmasında; anne ve babaların eğitim seviyelerinin aşırı koruyuculuk ve baskı disiplin tutumları arasında anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur. Bu araştırmada eğitim düzeyi düşük olan anne ve babaların, çocuklarına karşı daha fazla baskıcı ve koruyucu tutumu sergiledikleri belirtilmiştir. Biçkur (2015) ve Çakır (2017) anne ve babaların eğitim seviyeleri düştükçe otoriter ya da koruyucu talepkar ebeveynlik tutumlarını benimsemelerinin arttığını ileri sürmüşlerdir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri yaşı 40 ve üzeri olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Sever (2020), yapmış olduğu araştırmasında "Otoriter, İzin Verici ve Demokratik Tutum" alt boyutlarının puanlarında yaş değişkeni ile istatistiksel açıdan anlamlı farklılık yaratmadığını fakat "Aşırı Koruyucu Tutum" puanlarında istatistiksel açıdan anlamlı farklılığın ortaya çıktığını belirtmiştir. Bu farklılığı; 18-24 yaş ve 25-31 yaş aralığındaki kişilerin ve 46 yaş ve üzeri anne ve babaların diğer yaş grupları ile kıyaslandığında daha fazla aşırı koruyucu tutum sergileme eğiliminde olduklarını ifade etmiştir. Son olarak 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin aşırı koruyucu tutum düzeyleri iki çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Akbay Postoğlu (2020) araştırmasında; bir çocuğu olan ebeveynlerin koruyuculuk düzeyleri üç ve üzeri çocuğu olanlar ile kıyaslandığında daha fazla olduğunu; iki çocuğu olan anne ve babaların aşırı koruyucu tutumlarının düzeylerinin dört ve üzeri çocuğu bulunanlara göre daha fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

"İzin Verici" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenleri açısından gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri ilköğretim, lise ve ön lisans mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Bilge (2021), izin verici tutum alt boyutunun ortalama değerinin eğitim düzeyleri açısından istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediğini ifade etmiştir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri yaşı 30-34 ve 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha düşüktür. Son olarak tek çocuk sahibi ve 2 çocuk sahibi ebeveynlerin izin verici tutum düzeyleri 3 çocuk ve 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. "İzin Verici Tutum" alt boyutunda bir çocuğu olan anne ve babaların izin vericilik düzeylerinin dört ve üzeri çocuğu olan ebeveynlere göre daha fazla olduğu bulgusuna ulaşan araştırmalar bulunmaktadır (Akbay Postoğlu, 2020).

Aşağıda "Bağlanma Stilleri" ölçeği alt boyutlarının puan ortalamalarının katılımcıların demografik özelliklerine göre karşılaştırılmasına yönelik yapılan analiz sonuçları yer almaktadır.

"Güvenli Bağlanma" alt boyutunda; sadece ebeveyn değişkeninde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Babahanoğlu (2021) araştırmasında; güvenli bağlanma puan ortalaması ile katılımcılardan cinsiyeti kadın olanların erkeklere nazaran daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Eğitim durumu değişkeni açısından araştırma bulguları ile paralellik gösteren bir çalışmada Çıplak (2024), "Güvenli Bağlanma" alt boyutunda anne ve babalar arasında bir fark gözlemleyememiştir. Aile ortamından edinilen olumlu deneyimler yoluyla güvenli bağlanma stiline sahip birey, zihinsel

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

şemalarını da (içsel çalışma modeli) buna göre oluşturacak ve birey kendini sevilmeye değer görecek, yetişkinlik yıllarında da daha özgüvenli, mutlu ve ilişkilerinde başarılı olabilecektir (Burger, 2006). Bunun aksine güvensiz bağlanma stili ise birçok psikopatolojinin (Kesebir vd., 2011, Breidenstine vd., 2011; Karreman ve Vingerhoets, 2012; Kamkar, vd., 2012; Gnilka vd., 2013); depresyonun (Anna vd., 2013; Priceputu, 2012; Kamkar vd., 2012) belirleyicisi olarak görülmektedir.

"Kaçınan Bağlanma" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çıplak (2024), bağlanma stilleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı farklılık olup olmadığını incelediği araştırmasında erkeklerin kaçınan bağlanma alt ölçeğinde kadınlara oranla daha yüksek puanlar aldığı gözlemlemiştir. Babahanoğlu (2021) araştırmasında kaçınan bağlanma puan ortalamasının erkeklerin kadınlara oranla daha yüksek olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Karaşar (2014)' da çalışmasında benzer sonuçlar elde etmiştir. Araştırma bulgularıyla paralellik göstermeyen bir araştırmada Yaman (2019), kadınların kaygılı bağlanma alt boyutunda aldıkları puanların erkelerinkinden fazla olduğunu tespit etmiştir. Lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri ilköğretim, lise ve ön lisans mezunu ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Çıplak (2024) yaptığı çalışmasında "Kaçınan Bağlanma" alt boyutunda anne ve babaların eğitim durumunun gruplar arasında bir fark oluşturmadığını belirtmiştir. Yaşı 35-39 arasında olan ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri diğer gruplardaki ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak tek çocuk sahibi ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri 3 çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca 2 çocuk sahibi ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri 3 çocuk ve 4 çocuk ve üzeri sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"Kaygılı/Kararsız Bağlanma" alt boyutunda; ebeveyn, eğitim durumu, yaş ve çocuk sayısı değişkenlerinde gruplar arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. İlköğretim mezunu ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri ön lisans ve lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Ayrıca lise mezunu ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri lisans ve üzeri mezun ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Çıplak (2024) yaptığı çalışmasında "Kaygılı/Kararsız Bağlanma" alt boyutunun anne eğitim durumuna göre ele alındığında, grupların arasında bir fark gözlemlememiştir. Yaşı 25-29 arasında olan ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri yaşı 30-34 ve 35-39 arasında olan ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir. Son olarak 4 ve üzeri çocuk sahibi ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri 2 çocuk sahibi ebeveynlerin düzeylerinden istatistiksel olarak daha yüksektir.

"Ebeveyn Tutum" ölçeği alt boyutları ile "Bağlanma Stilleri" ölçeği alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan analizi sonuçlarına göre; "Demokratik Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça demokratik tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Araştırmanın bulgularıyla paralel olarak Babahanoğlu (2021) bağlanma stilleri ölçeğinin güvenli bağlanma alt boyutu ile katılımcıların anne-babalarının demokratik tutuma sahip olanların lehine olacak şeklide anlamlı bir farklılık tespit etmiştir. Bozdemir ve Gündüz (2016) yapmış oldukları çalışmalarında; katılımcıların bağlanma stilleri ile demokratik tutuma sahip anne-babalar değişkeni arasında anlamlı farklılık olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. "Demokratik Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında negatif yönlü orta düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

demokratik tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. Son olarak "Demokratik Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir. "Otoriter Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça otoriter tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. "Otoriter Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönlü orta düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça otoriter tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Son olarak "Otoriter Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir. "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında pozitif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Buna göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeylerinin artış göstermesiyle aşırı koruyucu tutum düzeyleri de artış göstermektedir şeklinde söylenebilir. "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" anlamlı ilişki tespit edilememiştir. Son olarak "Aşırı Koruyucu Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında pozitif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaygılı/kararsız bağlanma düzeyleri arttıkça aşırı koruyucu tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. "İzin Verici Tutum" ile "Güvenli Bağlanma" arasında negatif yönlü zayıf düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin güvenli bağlanma düzeyleri arttıkça izin verici tutum düzeylerinin azaldığı söylenebilir. "İzin Verici Tutum" ile "Kaçınan Bağlanma" arasında pozitif yönlü orta düzeyli anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Bu sonuca göre ebeveynlerin kaçınan bağlanma düzeyleri arttıkça izin verici tutum düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Son olarak "İzin Verici Tutum" ile "Kaygılı Kararsız Bağlanma" arasında anlamlı ilişki tespit edilememiştir. "Ebeveyn Tutumları" değişkenini Şahin Zeteroğlu (2014), ebeveyn tutumları ile grup içi etkinlik düzeyleri ve çoklu zeka alanları ilişkisini; Sop (2016), ebeveyn tutumlarının çocukların davranış problemleri, okul hazır bulunuşlukları ile öz düzenleme becerilerinin ilişkisini; Görücü ve Karakuş (2014), anne tutumlarının çocukların sosyal problem çözme becerisine etkisini; Eke (2018), çocukların sosyal davranışlarıyla ebeveyn tutumları ilişkisini; Özen Altınkaynak ve Akman (2019), okula uyuma anne babaların tutumlarının etkisini; Yıldızbaş ve Şahin Sak (2020), çocukların saldırganlık yönelimleriyle anne baba tutumları ilişkisini inceleyen çalışmalar alan yazında bulunmaktadır. Çalışmadaki "Bağlanma Stilleri" değişkenini alan yazında Akdağ (2011), ebeveynlerin bağlanma stili ile ergenlerin bağlanma stilleri arasındaki öneme değindiği; Bolattekin (2014), ebeveynlerin bağlanma stillerine göre çocuklardaki davranış problemlerinin farklılaştığını ortaya koyduğu; Brenning ve Braet (2013), bağlanma stilleri ile duygu düzenleme değişkenleri, Pascuzzo, Moss ve Cry (2015), bağlanma ve duygu düzenleme arasındaki ilişkini; Heim (2015), yetişkin bağlanma stili ve psikopati arasındaki ilişkisini; Kılıç ve Kümbetlioğlu (2016), bağlanma ve iletişim becerileri ile ilgisini; Troyer ve Greitemeyer (2018), yetişkin bağlanma stilleri, duygu düzenleme stratejileri, olumsuz duygulanım ve empati arasındaki ilişkisini; Subaşı ve Kazan (2020), erken dönem bağlanma stillerinin yetişkin hayatta iletişim becerisine etkisini; Tulpar, Aktan ve Yardımcı (2020), bakım verenle kurulan bağlanma ilişkisinin duygu düzenleme becerileri üzerindeki önemini; Ardenghi ve diğerleri (2020), yetişkin bağlanma stilleri ve empati arasındaki ilişkisini; Cricchio ve diğerleri (2022), empati ve saldırganlık arasındaki ilişkide bağlanma stillerinin rolünü araştıran çalışmalar bulunmaktadır. Fakat "Ebeveyn Tutumları" ve "Bağlanma Stilleri" değişkenini bir arada inceleyen çalışma sayısı sınırlıdır. Çalışmanın özgünlüğü de buradan gelmektedir. Ebeveyn tutumlarını etkileyen etmenler arasında bireyin bağlanma stilleri önemli bir rol oynamaktadır. Ebeveyn tutumları yetişkinlikte ortaya çıksa da çocukluk hatta bebeklik dönemindeki bağlanma stillerinin etkisine dikkat çekilmek istenmesi sebebiyle araştırmacı bu konuyu önemsemektedir. Araştırma sonuçları literatürde yer alan araştırmaları destekleyecek bulguları

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

barındırmaktadır. Bireylerin bağlanma stillerinin ebeveyn tutumlarına etkisini bir kere daha gözler önüne sermektedir.

Araştırma sonuçlarına dayanarak aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Okul öncesi eğitimini sürdüren çocukların anne ve babaları araştırmaya dahil edilmiştir. Farklı yaş gruplarıyla, daha fazla örneklem büyüklüğündeki gruplarla, farklı şehirlerde veya okul öncesi eğitimine dahil olmayan çocukların anne ve babaları ile ilgili çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Araştırmada geçerli ve güvenilir ölçme araçları kullanılmıştır. Farklı çalışmalarda nicel araçların dışında görüşme ve gözlem gibi nitel araştırma yöntemlerinin de kullanılması, çalışmanın çok yönlü değerlendirilmesi ve detaylı sonuçların ortaya konulabilmesi açısından katkı sağlayabilir. Ayrıca araştırmaya farklı değerlendirme araçlarının eklenmesiyle ebeveyn tutumlarının, bağlanma stillerinin daha derinlemesine incelenmesi fırsatı sunan karma yöntem kullanılarak araştırmalar yapılabilir.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Kaynakça

Akbay Postoğlu, B. (2020). Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden beş yaş çocuklarının sosyal uyum becerileri ile anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(100), 311-330.

Akdağ, S.T. (2011). *Ergenlerin bağlanma stilleri ile ebeveynlerinin bağlanma stilleri arasındaki ilişki* (Tıpta Uzmanlık Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Akyol, M. (2021). *Okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocukların iletişim becerileri ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Aktürk, M. F. (2015). *Çocukları okul öncesi eğitime devam eden (5 yaş grubu) ebeveynlerinin ana-baba tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Alabay, E. (2017). Okul öncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin ebeveynlik tutumlarının incelenmesi. *Erken Çocukluk Çalışmaları Dergisi,* 1(2): 156-174.

Alisinanoğlu, F. (2003). Çocukların denetim odağı ile algıladıkları anne tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 97-107.

Alisinaoğlu, F. ve Ulutaş, İ. (2000). Çocuklarda kaygı ve bunu etkileyen faktörler. *Milli Eğitim Dergisi*, 145, 15-19.

Ardenghi, S., Rampoldi, G., Bani, M. and Strepparava, M. G. (2020). Attachment styles as predictors of self-reported empathy in medical students during pre-clinical years. *Patient education and counseling*, 103(5), 965-970.

Anna, M., Michelle, G. and Regina, M. (2013). Adult attachment, emotion dysregulation, and symptoms of depression and generalized anxiety disorder. *American Journal Orthopsychiatry*, 83 (1), 131-141.

Aydoğdu, F. ve Dilekmen, M. (2016). Ebeveyn tutumlarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 569-585.

Babahanoğlu, R. (2021). Gençlerin bağlanma stilleri ile eş seçimi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi,* 17, 98-118. Doi: 10.46218/tshd.900972

Biçkur, B. (2015). *Üniversite sınavına girecek öğrencilerin sınav kaygısı, benlik saygısı ve anne-baba tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Bilge, F. (2021). *36-72 aylık çocukların medya içeriklerine erişiminde ebeveyn aracılıkları ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Bolattekin, A. (2014). *Anne-babanın bağlanma stilleri, anne-baba tutumları ve çocuklarındaki davranış problemleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Bowlby, J. (1980). Attachment and loss. sadness and depression. *Social Work*, 54(1980), 107–116. http://doi.org/10.4135/9781446250990.n2

Bowlby J. (1988). A secure base: parent–child attachment and healthy human development. *Basic Books,* New York.

Bozaslan, H., Kaya, A. ve Genç, G. (2021). Üniversite öğrencilerinin anne- baba tutumlarının problem çözme becerilerine, sosyal kaygı düzeylerine ve akademik başarılarına etkisi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi,* 18, 208-225.

Bozdemir, F., ve Gündüz, B. (2016). Bağlanma stilleri, anne baba tutumları ve çocukluk çağı örselenme yaşantılarının duygusal zekâ ile ilişkileri. *International Journal of Human Sciences,*13(1), 1797-1814.

Breidenstine, A. S., Bailey, L. O., Zeanah, C. H. and Larrieu, J. A. (2011). Child exposure and developmental variables attachment and trauma in early childhood: A review. *Journal of Child and Adolescent Trauma*, 4, 274-290.

Brenning, K. M. and Braet, C. (2013). The emotion regulation model of attachment: An emotion-specific approach. *Personal relationships,* 20(1), 107-123.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Bronstein, M.H. and Zlotnik, D. (2008). *Parenting styles and their effects.* M. M. Haith ve J.B.Benson (Ed.), Infant and Early Childhood Development, 496- 509. Elsevier Inc.

Burger, J. M. (2006). *Kişilik*. İ. D. Erguvan (Çev.). İstanbul: Kaknüs.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2024). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

C., Urbón, E., Usán, P., and Antoñanzas, J. L. (2024). Parental styles and aggressive beliefs. The mediating role of affects. *Anales de Psicología/Annals of Psychology,* 40(1), 76-84. doi.org/10.6018/analesps

Cricchio, M. G. L., Musso, P., Coco, A. L., Cassibba, R. and Liga, F. (2022). The relation between empathy and aggression: The role of attachment style. *Europe's journal of psychology,* 18(3), 319-336. https://doi.org/10.5964/ejop.4509

Çağdaş, A. ve Seçer, Z. (2010). *Anne- baba eğitimi.* Ankara: Kök.

Çakır, B. (2017). *Dehb tanısı almış çocukların aile resmi çizimlerinin algılanan ebeveyn tutumları ve anksiyete düzeyleri ile ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Çıplak, B. (2024). *Algılanan ebeveyn tutumları ve bağlanma stillerinin yeme tutumu üzerindeki yordayıcı rolü* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Demir, E. ve Şendil, G. (2008). Ebeveyn tutum ölçeği (ETÖ). *Türk Psikoloji Yazıları*, 11(21), 15-25.

Dursun, A. (2010). *Okul öncesi dönemdeki çocukların davranış problemleriyle anne-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Ein-Dor, T., and Hirschberger, G. (2016). Attachment orientations and jealousy: The mediating role of emotional reactions to infidelity. *Personal Relationships*, 23(2), 339-352. https://doi.org/10.1111/pere.12120

Eke, K. (2018). *4-6 yaş sosyal davranış ölçeğinin geliştirilmesi ve çocukların sosyal davranışları ile ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Erkoreka, L., Zumarraga, M., Arrue, A., Zamalloa, M., Arnaiz, A., and Olivas, O. (2021, Eylül 19). Genetics of adult attachment: An updated review of the literature. *World Journal of Psychiatry*, s. 530-542. https://doi.org/10.5498/wjp.v11.i9.530

Erşahin, K. (2019). *Anne baba tutumları ile 5-7 yaş çocukların bilişsel işlemler performansı arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Erzen, E. (2016). Three dimensional attachment style scale. *Inonu University Journal of the Faculty of Education,* 17(3), 01-21. DOI: 10.17679/iuefd.17323631

Farias, O. d., Alexandre, H., Vieira de Lima, I., Gimeniz Galvao, M., Hanley-Dafoe, R., and da Frota Santos, V. (2020, Şubat 3). Estilos de Apego de Pessoas vivendo com HIV/AIDS. *Ciênc Saúde Coletiva*, s. 25-31. https://doi.org/10.1590/1413-81232020251.30882018

Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., and Brumbaugh, C. C. (2011). The experiences in close relationships-relationship structures questionnaire: A method for assessing attachment orientations across relationships. *Psychological Assessment,* 23(3), 615. https://doi.org/10.1037/a0022898

Garaigordobil, M., and Navarro, R. (2022). Parenting styles and self-esteem in adolescent cybervictims and cyberaggressors: self-esteem as a mediator variable. *Children,* 9(12), 1795. doi.org/10.3390/children9121795

Gnilka, P. B., Ashby, J. S., and Noble, C. M. (2013). Adaptive and maladaptive perfectionism as mediators of adult attachment styles and depression, hopelessness, and life satisfaction. *Journal of Counseling and Development,* 91(1), 78-86.

Gölcük, M. (2014). *Predicton of parenting styles from child and maternal temperamental characteristics* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Görücü, A. ve Karakuş, N. (2017). Anne tutumlarının okul öncesi dönem çocuklarının problem çözme becerilerine etkisi. *Selçuk Ün. Sos. Bil. Ens. Dergisi*, 37, 316-326.

Heim, C. (2015). *Adult attachment styles and psychopathic traits: A relationship mediated by empathy and emotional regulation?* (Master's thesis). https://scholarcommons.sc.edu/ sayfasından erişilmiştir.

Heinowitz, J. (1995). *İmdat baba oldum* (Çev. E. Sungur). İstanbul: Beyaz Yayınları.

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

İnal Kızıltepe, G., Uyanık, Ö., Özsüer, S. ve Can Yaşar, M. (2013). 61-72 aylık çocukların demokratik tutum ve davranışlarının anne görüşlerine göre değerlendirilmesi. *TSA Dergisi*, 17(3), 227-244.

Kamkar K., Doyle A.B., and Markiewicz D. (2012). Insecure attachment to parents and depressive symptoms in early adolescence: Mediating roles of attributions and self-esteem. *International Journal of Psychological Study,* 4(2), 3-18.

Karaşar, B. (2014). Öğretmen adaylarının bağlanma stilleri ve sosyal kaygı düzeyleri arasındaki ilişki. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 27-49.

Karreman A., and Vingerhoets A. J. J. M. (2012). Attachment and well-being: The mediating role of emotion regulation and resilience. *Personality and Individual Differences,* 53(7), 821-826.

Kaya, G. (2020). *Okul öncesi çocuğa sahip annelerin ebeveyn tutumları ile çocukların ayrılık kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Kesebir, S., Kavzaoğlu, S. Ö., ve Üstündağ, M. F. (2011). Bağlanma ve psikopatoloji. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 3(2), 321-342.

Kılıç, T. ve Kümbetlioğlu, M. (2016). Bağlanma stillerinin iletişim becerilerine etkisini araştırma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 25(3), 381-396. Adana.

Kulaksızoğlu, A. (2011). *Ergenlik psikolojisi* (13. Baskı). İstanbul: Remzi.

Mikulincer, M., and Shaver, P. R. (2016). *Attachment in adulthood: Structure, dynamics, and change.* Guilford Press. https://doi.org/10.1080/15299732.2016.1179404

Özen Altınkaynak, Ş. ve Akman, B. (2019). Okul öncesi dönemdeki çocukların okula uyum becerilerine anne baba tutumlarının etkisi. *Journal o f Society ve Social Work,* 30(1), 19-36.

Özkan Kunduracı, H.K. (2021). *Anne destek eğitim programının 24-36 aylık çocuğu olan annelerin ebeveynlik bilgileri ile görev öz yeterliliklerine ve çocuklarının gelişimlerine etkisi* (Doktora Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Özyürek, A. ve Tezel Şahin, F. (2005). 5 ve 6 yaş grubunda çocuğu olan ebeveynlerin tutumlarının incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2): 19–34.

Pascuzzo, K., Moss, E. and Cyr, C. (2015). Attachment and emotion regulation strategies in predicting adult psychopathology. *Sage Open*, 5(3), 2158244015604695.

Pinquart, M. (2017a). Associations of parenting dimensions and styles with internalizing symptoms in children and adolescents: A meta-analysis. Marriage ve Family Review, 53(7), 613-640. doi.org/10.1080/01494929. 2016.1247761

Pinquart, M. (2017b). Associations of parenting dimensions and styles with externalizing problems of children and adolescents: An updated meta-analysis. *Developmental psychology,* 53(5), 873

Poyraz, M. (2007). *Babaların babalık rolünü algılamalarıyla kendi ebeveynlerinin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Priceputu, M. (2012). Attachment style from theory to the integrative intervention in anxious and depressive symptomathology. *Procedia Social Behavioral Sciences,* 33, 934-938.

Sak, R., Şahin Sak, İ. T., Atlı, S. ve Şahin B.K. (2015). Okul öncesi dönem: anne baba tutumları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 11(3): 972-991.

Salavera, C., Urbón, E., Usán, P., and Antoñanzas, J. L. (2024). Parental styles and aggressive beliefs. The mediating role of affects. *Anales de Psicología/Annals of Psychology*, 40(1), 76-84. doi.org/10.6018/analespsSalavera

Santrock, J. W. (2021). *Yaşam boyu gelişim* (13. Basım; Çev. Ed. Yüksel, G.). Ankara: Nobel.

Sever, H. (2020). *5-6 yaş grubunda çocuğu olan ebeveynlerin tutumlarının incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Simpson, J. A., and Overall, N. C. (2014). *Foundations of attachment: A theoretical review*. In Handbook of attachment: *Theory, research, and clinical applications* (pp. 23-47). Guilford Press. https://doi.org/10.1016/B978-1-4625-1419-9.00002-0

Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Western Anatolia Journal of Educational Sciences, (2025), 16 (2), 3179-3204.
Araştırma Makalesi / Research Paper

Sop, A. (2016). *Ebeveyn tutumları, davranış problemleri ve okula hazır bulunuşluk arasındaki ilişkinin öz düzenlemenin aracılık etkisi ile incelenmesi* (Doktora Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Subaşı, N. G. ve Kazan, H. (2020). Çocukluk dönemi bağlanma stillerinin yetişkin iletişimindeki etkisi. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 10(2), 147-162.

Şahin Zeteroğlu, E. (2014). *Altı yaşındaki çocukların anne baba tutumları ile çoklu zekâ alanları ve grup içi etkinlik düzeyleri arasındaki ilişki* (Doktora Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Şanlı, D. (2007). *Annelerin çocuk yetiştirme tutumlarını etkileyen etmenlerin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Tabachnick, B. G. and Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.). Boston, MA: Pearson.

Taner Derman, M. ve Başal, H. (2013). Okulöncesi çocuklarında gözlenen davranış problemleri ile ailelerinin anne-baba tutumları arasındaki ilişki. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 115-144.

Troyer, D. and Greitemeyer, T. (2018). The impact of attachment orientations on empathy in adults: Considering the mediating role of emotion regulation strategies and negative affectivity. *Personality and Individual Differences*, 122, 198-205. https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.10.033

Tulpar, L. B., Aktan, Z. D. ve Yardımcı, E. (2020). 4–6 yaş aralığındaki çocukların bağlanma stillerinin ve duygu düzenleme becerilerinin incelenmesi. *Gelişim ve Psikoloji Dergisi*, 1(2), 57-73.

Ulusoy, M. D., Demir, N. Ö. ve Baran, A. G. (2005). Ebeveynin çocuk yetiştirme biçimi ve ergen problemleri: Ankara ili örneği. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi,* 3(3): 367-386.

Ünlü, N. (2020). *Ebeveyn tutumlarının okul öncesi dönemdeki 36-69 ay aralığında olan çocukların davranış problemlerine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Yaffe, Y. (2020). Does self-esteem mediate the association between parenting styles and imposter feelings among female education students? *Personality and Individual differences*, 156, 109789. doi.org/10.1016/j.paid.2019.109789

Yaman, Y. (2019). *Üniversite öğrencilerinin bağlanma stillerinin umutsuzluk düzeyi ve benlik saygısı ile ilişkinin incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir

Yaprak, B. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin algıladıkları anne-baba tutumunun diskriminant analiziyle belirlenmesi ve benlik saygısı ile olan ilişkisinin değerlendirilmesi üzerine bir uygulama* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Yavuzer, H. (2004). *Ana-baba ve çocuk* (17. Basım). İstanbul: Remzi.

Yavuzer, H. (2008). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi.

Yavuzer, H. (2009). *Ana-baba ve çocuk* (20. Baskı). İstanbul: Remzi.

Yeniacun, Y. (2018). *Genç yetişkinlerde anne – baba tutumu ve duygu düzenlemenin dikkat eksikliği ve hiperkaktivite bozukluğu ile ilişkisi* (Yüksek Lisans Tezi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ sayfasından erişilmiştir.

Yıldızbaş, C. E. ve Şahin Sak, İ. T. (2020). Okul öncesi dönem çocuklarının saldırganlık yönelimleri ile ebeveynlerinin anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (39), 64-92.

Yörükoğlu, A. (2004). *Çocuk ruh sağlığı*. (27. Baskı). Ankara: Özgür.

Zhang, W., and Wang, Z. (2023). Parenting styles and adolescents' problem behaviors: the mediating effect of adolescents' self-control. *Psychological Reports*, 126(6), 2979-2999. doi.org/10.1177/0033294122110521